

Halotti beszédek. 754

Élők földében, kívánt örökös részében, Dúcsóult Szenteknek
Seregében örvendő NÉHAI
00041 Méltóságos Keresztügyi Gróff

CSAKI KRISTINA ASZSZONY

Kitűl

Mint kefergő Gerlicze Párjátúl, úgy keferedett szívének fel-buz-
dúlt dagályos habjai miatt, könyvező szemekkel, szomorú te-
kintetekkel szív béli fájdalmát jelentő gyászos öltözettel vált-meg

Méltóságos Nagy-Károlyi Gróff

KAROLYI FERENCZ

UR

Nemes Szathmár Vár-megyének örökös Fő-Ispánnya, Felséges Ro-
mai Császárnak, Apostoli Magyar-Háznak Koronás Királyának, ed-
gyik birrel, s nével tündöklő Magyar Nemzetünkől levő győzedelmessen vi-
tézkedő, Lozas-Regementnek mindenkor érdemes Commendáló Colonellusa.

A N N A K

A' semmi emberség nem tudó halálnak kegyet-
lensége miatt ez köny-húllatásoknak árjátúl el-borított gyászos
koporsóban záratatott, meg-hidegült teremének Nagy-Károly várá-
búl által vitelekor, szív béli fájdalmakkal tellyes el takar-ásakor; az Káploni
Seraphicus Sz. Ferencz, gazdag szegénységgel bővelkedő Fiai Templomába, azon végső
Pompájának alkalmatosságával Méltóságos, Nagyságos Uri Fő-rendeknek tisztesség tetelekben, dicséretes
jelen-létében, egy leg-kiffel-bik Salvatoriana béli Provinciának érdemetlen Fia, igaz kötelessége,
de csekély tehetsége szerént következő-képpen prédikállott 1736. esztendő-
ben. Böjt má. Havának Húszadik napján.

Most pedig Erdemes Superiorinak engedél-
mébül az Academiai bötűk alá-
ajánlotta.

K A S S A N

az Academiai Bötűkkel Frauenheim Henrik
János által.

KNY-18-00041

Portio mea in terra viventium.

Pfal. 141. 7. 6.

Az én részem az élők földén.

Udom hallottátok, 's nem titok nálatok, amaz nagy hatalmú, széles birodalmú, páratlan bölcseségű, mélységes elméjű, Júda, és Jerusalemben harmadik felkenetett Koronás Királyának Salamonnak nagy pompás életét, ez világon való gyönyörűségét; mivel maga e-felől ilyen bizonyosságot hagyott, a' mint a' sz. írásban olvassuk Prædikátorok Könyv. 2. rész. dicsekedvén vigasságos életében, mondván: *Omnia quæ desideraverunt oculi mei, non eis negavi.* Mindeneket, a' miket kívántak a' szemeim, meg-nem tagadtam nékik. Mintha így szólott volna: Én kedvemre éltem, szívemnek kedveztem, világ javaival, és muszájaival, gyakran gyönyörködtem; ezek mellett minden meg-bokrozott, és felserdült fáknak, illatozó fűveknek mivóltát, és hasznát ki-tanúltam, az tengerek ősvényin úszkáló halaknak, árnyékos, és ligetes erdőkben sétáló vadaknak, ez levegő eget ciápdosó madaraknak, titkos természeteket jól által-láttam: és rövideden így szólott. *Vidi cuncta quæ fiunt sub sole.* Láttam mindeneket, mellyek az nap alatt léteznek.

*Ecclesi. 2.
7. 18.*

*Ecclesi. 1.
7. 14.*

De mind ezek felől nagy keieredett szível, gondos- 's búss

elmével így szóllott, hogy ime: *Univerſa vanitas, & afflictio ſpiritus*. Mindenek csak hivság, és Léleknek gyötrelme; mivel valamben iparkodik, és izzadáſſal törekedik az ember, mind el-mulandóság, és ſzem-fény-veſztő hivság, mert hirtelen változandók, és hanem a' Kriſtusra, vagy maga árva-ira, minden bizonyjal az Ficusra marandók. Az drága jószágok, ſzéles birodalmok, orientalis gyöngyök, és drága köntösök, tündöklő paloták, hatalmas Koronák, mindezeket ha tekintem, nem egyebek; hanem: *Univerſa vanitas, & afflictio ſpiritus*. Mindenek csak hivság, és Léleknek gyászos gyötrelme.

Aztat-is jól tudta mi-képpé cſigázza ez romlandó teſtben cſak mint ſzálláſon lévő Lelket, az minden hamiságnak ravasz álnokságnak hopp Meſtere a' Pártos Angyal; mivel telyleſſen ki-tanulta, miképpen bántt Saul Királlyal, hogy kegyetlenül: *Exagitabat eum ſpiritus nequam*. Gyöttri vala őtett a' gonofz lélek. De ámbár attúl mentt légyen-is az Lélek, elég ſíralmas állapottya vagy on míg az teſtben cſeng; eztet fontos elmélkedéſſel, 's keſeredett ſzível így jelentette, midőn ezen igéket fel-jedzette: *Corpus, quod corrumpitur agravat animam*. A' teſt, melly meg-rothat el-nehezíti a' lelket. Mint-ha azt mondaná; mellyet Sz. Pál Apóſtol a' Galáciaiak-hoz irt levelének 5. réſz: *Caro concupiſcit adverſus ſpiritum, ſpiritus autem adverſus carnem, hæc enim ſibi invicem adverſantur*. A' teſt, a' Lélek ellen kíván, a' lélek pedig a' teſt ellen, mert ezek egy-mással ellenkeznek, ſzüntelen tuſakodnak, egy-más ellen fegyvert fognak, nagy pör-patvart indítván törvényeſſen, mint kétt örökös gazda az őſi jóſzágon oſztozni kívánnak.

De oh! Bölceſſégnek Tár-háza Salamon, ha meg-léſzen az oſztály, mi-képpen kelletik ezeknek meg-válni, és jóſzággal edgyütt ſzükség képpen hová kelletik nékiek menni? meg-felel, és azt mondgya: *Revertatur pulvis in terram*

ram suam unde erat: & Spiritus ad Deum, qui dedit illum. Víz- Eccles. 12.
§. 7.
fza térjen a' por az ő földébe a' honnét vólt; és a' Lélek vízfsza
térjen az Istenhez, a' ki őtet adta. Hogy hogy vagyon ez?
hát nem egyéb más az ember pornál? nemdenem magad mon-
dottad-e? hogy: *Creavit Deus hominem inexterminabilem*; az Sap. 2. §.
23.
Isten halhatatlanná teremtetten az embert, hatalmas uraságra
fel-emelte; mivel minden teremtetett állatoknak ez földön
Királyi birodalmára helyhezette, midőn azt rendelte mond-
ván: *Dominamini piscibus maris, & volatilibus cæli, & univer-*
sis animantibus, quæ moventur super terram. Hajcsátok az bi- Gen. 1.
§. 28.
rodalmatok-alá, és uralkodgyatok a' tengernek halain, és az
égi madarakon, és minden lelkes állatokon, melyek mozgo-
nak a' földön.

Ezen méltóságát, 's nagy uraságát látván Koronás é-
des Atyád Dávid, nagy álmélkodva egekre fel-emelvén szeme-
it ilyen ígére fakadott a' 8dik. Sóltárában a' mint olvasom,
hogy ugy-mond: Főlséges Isten! *Quid est homo?* micfoda az
ember? mivel: *Minuisti eum paulò-minùs ab Angelis gloriâ, &* Psalm. 8. §.
5. & 6.
honore, coronasti eum. Kissebbé tetted őtet egy-kevesé az An-
gyaloknál, dicsőfiséggel, és tisztelettel meg-koronáztad őtet,
miképpen tehát tehettél olyan ítéletet? hogy vízfsza térjen
a' por az ő földébe a' hunnét vólt, és a' lélek vízfsza térjen az I-
stenhez a' ki őtet adta? Ezen kérdésemre nagy szomorú sziv-
vel azt feleli Bölcsféségnek Tár-Háza Salamon: igaz meg-val-
lom, hogy halhatatlanná teremtetten Isten az embert, de si-
ralmas állapot, és szomorú változás! mivel meg-ejtett, 's
halandókká tett bennünket ellenünk elejétől-fogva dühös-
kődő gonosz ellenségünk az Pokol-béli Sátán: *Invidia au-*
tem diaboli mors introivit in orbem terrarum: Az őrdög irégy-
ségéből jött pedig be a' halál az föld k-rekségébe: Ez pedig
kegyetlen erkölcsű, paraszt természetű, u' lvariság-nélkül
való, kevés, vagy semmi kegyességhez, sem emberséghez
nem tudd: Azért-is senkinek nem kedvez, hanem óráját fol-

lytattya, mérges nyilát; 's kéz-jját szüntelen igazgattya, kaszáját forgattya, minden szem-pillantásban kiálttja: *Pulvis es, & in pulverem reverteris.* Por vagy, és porba térsz.

Gen. 3.
#. 19.

A' mint-is nincs olly genge virág-szál, kit le-nem kaszáll; nincs olly szép Lucretia, avagy Görög Ilona, ki előtte kedvet talál; nincs olly sebesen röpülő, ki előtte le-nem száll; nincs olly kengyelfutó, ki előtte meg-nem áll: azt-is tapasztallyuk, hogy válogatás előtte nincsen, hanem csak hamar az Urat Szólgával; Nemeset polgárral; gazdagot küldüffel; Tüdőst tudatlannal egy halomba hánny: egy szóval rettegés, és félelem ez forsos életünk, mert vagy a' kegyetlen vadaktúl meg-emésztetünk, vagy halaktúl el-nyelettetünk; ha fegyver által nem, minden bizonnyal az mérges halál által meg-ölettetünk, föld gyomrába tétetünk. Ezekre tekintve, szám ki vetésbe esett Kainnak szavait zokogva mondhattuk, hogy: *Omnis qui invenerit me, occidet me.* Valaki reám talál, meg-öli engemet.

Gen. 4.
#. 14.

Ezen ügye-fogyott állapotunkat jól által-láttá amaz Tékuaj Aszszony, ki nagy eszeffen Dávid előtt így szólott: *Omnes morimur, & quasi aqua in terram dilabimur.* Minnyájan meg-halunk, és mint a' vizek a' földbe el-folyunk. Így legyen: mivel egy úton jöttünk e' csalárd világra, ugyan egy úton kelletik ki-költöznünk. Maga-is meg-vallotta ezt az Bölcs Királyoknak Fenix madara Salamon, midőn így szólott: *Unus ergo introitus est omnibus ad vitam, & similis exitus.* Mindeneknek azért, egy az életre való be-jöveletek, és hasonló a' ki-menetelek, és így csak por az ember, azért viszsza tér az földbe, és porrá lészzen.

2. Reg. 14.
#. 14.

Sap. 7.
#. 6.

Jó Keresztény kedves Atyám-fiai mind ezeket Salamónal üdvösségesen lelki szemei-előtt forgatta, és rövid életének napjaiban gyakorta fontosán vizsgálta, ez gyászos bárkában rejtetett, előttünk fekvő, az Urban Bóldogúlt Néhai Méltóságos Gróff Csáki Kristina Aszszony; ki-is jól-lehet, látta

látta ez [viz]sza szögezett eszű , meg-homályosodott elméjű világ fiainak, és kaczerózó Leányinak helyetlen iparkodásokat , ez el-mulandóságon gyors kapdosásokat; de nem követte senkinek nyomdokát , tudván Istennek amaz örökös Decrétomát, hogy az pornak az ő földébe köll-menni , a' hőnét lőtt ; a' Léleknek pedig az Istenhez , a' ki őtett adta. Er-rül igen gondolkodot, és tehetsége szerént szorgalmatosán reá-vigyázot, hogy Istenhez meheffen Lelke, és örökké vi-gan énekelhesse az Szentek feregében , 's élők földében amaz Isten szive szerént való Férfiúnak, Koronás Profétának örven-detes szavait: *Portio mea in terra viventium* Az én részem az é-lők földében. A' mint-is, hogy ha törvényes, ájtatos, 's igazságos életét fontba vettyük, és helyessen meg-vizgállyuk nem-is más lakó-hellyt érdemlett, ősi, 's örökös jószágul az élők földénél. Mellynek valóságát szerzetes együgyűségem-mel Méltóságos, Nagyságos, Tekéntetes, Nemes, Nemze-tes, Vitézlő, minnyájan kedves Uri, de emészto, 's epefz-to keferűségnek dagályos habjai között lévő , szomorú gyá-fzos, és gyászralan Halgatóim eleiben terjesztem ; csekélly beszédemnek el-végezésére engedelmet reménlek , és kérek.

Ez fok nyomorúságra, lézengő szarándokságra, sőt sűrű köny-húllatásokra méltó, szám-kivetésre jutott Adám, és Eva siralmas maradéki, igaz dolog, hogy igen meg-szapo-rodtak, meg-szaporodván kedvek szerént vesztekre gyakor-ta külömb-külobb-féle törvényekre (mondgyam inkább) igaz Isten ellen rúgoldozván törvénytelen találmányok után indultak, és gonosz életre állottak; mivel némelleyek igen jár-matlan-nyakú, és zabolátlan szájú, el-fajúlt gonosz erkölcsű Fiai, és Leányi, hogy fesletségeknek undok dögletes fer-tőjében heverhessenek , igen fel-fuvalkodott káromkodással az Főlséges Isten ellen azt vitattyák, és nem igazán tanittyák, hogy nincsen az emberben szabad akarat az üdvősséges jónak, vagy kárhozatos gonosznak választásában ; hanem vagy a-
karja

karja vagy nem, szükség-képpen kintelenítetik jóra, vagy balra hajlani, gonoszt, vagy jót cselekedni: de ezen balgagúlkoholt tanításból nem egyéb következik, hanem hogy egy átallyában az Isten a' bűnnek, és kárhozatunknak oka.

De az illyen meg-tompúlt elméüknek könnyű meg-fel-
lelni, rendetlen tanításokat világossan meg-czáfolni, és ká-
romkodásokat vélek be-falatni, csak ezekben (ha vagy on)
kell-jutattni az Mesiyei Felségnek végzésit, az emberi Nemzet
felől tett rendelésit, mellyeket ki jelentet JEsus Sirák-fia által
illy formán: a' mint Könyvének 15. rész. olvastam: *Deus ab
initio constituit hominem, & reliquit illum in manu consilii sui, ad-
jecit mandata, & praecepta, si volueris mandata servare, conserva-
bunt te, & in perpetuum fidem placitam facere, apouit tibi aquam,
& ignem, ad quod volueris porrigere manum tuam. Ante hominem
vita, & mors, bonum, & malum, quod placuerit ei, dabitur illi.*
Az Isten eleitől fogva teremttette az embert, és az ő tanácsá-
nak kezében hadta őtet, eleiben adta az ő parancsolatit, és
hagyásit: ha a' parancsolatokat meg-akarod tartani, és örök-
ké kedves hívséget szerzeni, meg-tartnak téged: elődbe tet-
te a' vizet, és a' tüzet, a' mellyre akarod nyujcsd-ki kezedet;
az ember előtt az élet, és halál, a' jó, és a' gonosz, a' mellyik
néki tetszik az adatik néki. Ez így lévén igazságossan, vilá-
gossan ki tetszik, hogy nem kintelenítetik senki, sem üdvös-
séges jót, sem kárhozatos gonoszt cselekedni; hanem szabad,
kinek mellyik tetszik, abban választani.

Találtattak, 's találatnak olly esze-vefzett Kompá-
niák, részeges, parázna, fertelmes, gyilkos társaságok-is,
kik így-beszélgettek, 's beszélgetnek; a' mint Bölcs Salamon
édesgető beszédeket írva hadta Bölcsesség Könyvének 2. rész.
Jertek azért, és éllyünk a' jelen való jókkal, és éllyünk ha-
marsággal a' teremttett állattal, mint iffiúságban drága borral,
és kenetekkel, töltözzünk, és ne múllyék-el tőlünk az üdö-
nek virága: koronázzuk-meg magunkat rósákkal, minek e-
lőtte

löttemeg-hervadgyanak, egy mező se légyen, mellyet el-ne járjon a' mi bujaságunk. Vallyon mi az oka ezen vakoskodásoknak, és gonosz életre való indulásoknak? el-híszem nem egyéb, hanem hogy nagy vélekedésben voltak, vékony hitek vala; azért egy-mással mint régiek, úgy az mostaniak-is illyen tanácsot tartottak: *Quis novit, si Spiritus Filiorum Adam ascendat sursum; & si Spiritus jumentorum descendat deorsum? & deprehendi nihil esse melius, quam letari hominem in opere suo, & hanc esse partem illius.* Kitudgya, ha az Adám Fiái Lelke fel-mégyen, és ha a' barmok lelke alá-mégyen? és fel-találtam, hogy semmi jobb nincs, mint vigadni embernek az ő cselekedetében, és hogy ez az ő része. Ah! hallyuk ezen bóldogtalanoknak forszokat, a' fetétségnek, és örökös nyomorúságoknak földében való részeket, és a' Mindenható Úrnak igazságos törvényre szerént való el-osztatott jusfokat, és örökségeket. Ime magok meg-vallották, régen kiáltották, midőn fogaik cikorgatásával, rettentő ordítással ezeket mondták: *Erravimus à via veritatis, justitiae lumen non luxit nobis, & sol intelligentiae non est ortus nobis.* El-téveledtünk az igazság útyárul, és az igazság világozsága nem fénnlett nekünk, és az értelem napja fel-nem támadt nekünk; el-fáradtunk a' hamisságnak, és veszedelemnek útyán, és nehéz utakat jártunk, az Úrnak útyát pedig nem tudtuk. Mitt használt nekünk a' kevélység, vagy a' gazdagságokkal való kérkedés? hirtelen el-múltak, gonoszságink velünk együtt nagyobb gyötrelminkre, örök kinokra szállottak. *Talia dixerunt in Inferno, hi qui peccaverunt.* Efféléket mondtak Pokolban azok, a' kik vérkeztek.

Ecclesi. 3. 21. & 22.

Sap. 5. 6.

Ibb. 14.

Azt-is (el-híszem) hogy kegyetlen jajgatással kiáltják, mellyet Jeremias Proféta felőlők fel-jedzet Könyvének 20. rész: *Maledicta dies in qua natus sum, dies, in qua peperit me mater mea non sit benedicta, maledictus vir, qui annuntiavit Patri meo dicens: Natus est tibi puer masculus, & quasi gaudió latificavit*

Jer. 20. 14. & 15.

zum. Atkozott a' nap, a' mellyen születtem, a' nap a' mellyen engem az Anyám szült, ne légyen áldott; atkozott a' férfia a' ki hirt tett az Atyámnak mondván: Férfiú magzatod született néked; és mint egy örömmel meg-örvendezettette őtet. Erre viszi a' gonosz izándékú törvéntelen akarátú, tágas úton járókat, ért-lem nélkül való életek, és cselekedetek.

Mind ezeket okossan által-látván, ugyan bölcsen elméjében forgatván, nem követte e-félének fesiét, 's törvéntelen gonosz tanácsokat; hanem genge ifiúságát el-fogva üdvösségesen, mert Istennek törvényre ízerént élven el-kerülte az előttünk fekvő, 's keseredett szivekkel környül-véteget, fetétes, és gyászos koporsóban rejtetett, sűrű könnyhullatófoknak árjátúl el-borittatott, kegyetlen halálnak mérgétül eloltatott Néhai Méltóságos Gróff Csáki Kristina Aszfony, tudván azt, hogy azok mind hívságok, és el-mulandóságok, és törvény ellen való gonofságok, az Főlséges Istennek örökös deliberatumát, törvényes sentenciáját-is mint igazságossan mutató tükört lelki szemeivel szüntelen szemlélte, mellyben órán-ként, 's napon-ként nem egyebet ábrázolnilitott; hanem: *Revertatur pulvis in terram suam, unde erat; & Spiritus ad Deum, qui dedit illum.* Viszfa térjen a' por az ő földébe, a' honnét vólt; és a' Lélek viszfa térjen az Istenhez, a' ki őtet adta. Azért-is Istennek segítő jó szándékokat, üdvösségesen tellyesítő Sz. malasztyával, az igaz Isteni, 's Felebaráti gyulladozó szeretetnek ékes öltözetivel fel-ékesítette magát, és ezekbül származott szolgálatban frissen foglalatoskodott, virágzó életének zsfengéitül fogva, rövid napjainak fottáig, másoknak példájára serénykedvén az Isteni parancsolatoknak meg-tartásában, nem csak azokat hiven megőrzötte, és bé töltötte, mellyeket ez romlandó természet belénk óltott, és tiz pontban Isten előnkben adott; hanem azokat-is, mellyeket a' Sz. Lélek igazgatásábúl a' virézkedő egy-

egyedül Sz. Romai Catholika Apostoli Anya-szentegyház, el-nem fajúlt engedelmes Fiai, és Leányi eleibe-adott; ennek, mint kegyes Annyának nem mostoha, 's idegen téjjel nevelt Leánya, hanem mint édes Anyának kedves rajzattya, parancsolatit szorgalmatosán meg-tartotta. Mivel jól tudta azt, hogy ki az Anya-szentegyháznak, mint kedveskedő kegyes Annyának szavát nem fogadgya: *Sit tibi sicut Ethnicus & Publicanus.* Matt. 23.
v. 27. Légyen néked mint a' Pogány, és Publicanus. Ez pedig annak a' mondása, kinek holtig vólt hiv-szolgálója a' Krisztus JEsusnak, ez vólt mindenekben bátorítója, és ör-al-lója,

Ah! bizonyára méltán mondhatta Lelki vigasztalással ezen ígéket, mellyeket az Galacziajakhoz irt Nemzetségek Doctora Sz. Pál Apostol azon levélnek 2. rész: *Quid autem nunc vivo in carne, in fide vivo Filii Dei, qui dilexit me, & tradidit semetipsum pro me, non abjicio gratiam Dei.* Galat. 2.
v. 20. Hogy pedig most a' testben élek, az Isten Fiában-való hit által élek, ki engem szeretett, és önnön magát adta én ér-ttem; nem vetem meg-az Isten malasztját. Ugyan ezen egyedül igaz údvőzítő Istenben való Hitben állása, és ebből szármázott sok sziv-béli ájtatos cselekedeti gyakorta elméjében forgatta amaz Isra-él második koronás Királynak Dávidnak lelki vigaságos örök életre biztató szavait: *Mibi autem adhaerere Deo bonum est, & ponere in Deo spem meam.* Psal. 72.
v. 28. Nékem pedig jó az Ur Istenhez ragaszkodnom: az Ur Istenben helyhesztetnem reménségemet. Tudván tudta, hogy ez egyedül az élők földének örökös hatalmas Ura, és a' kik tőle hiteket meg-nem változtatták, jó reménséggel magokat hozzája csatollyák, törvényeit igazságossan gyakorollyák, azoknak igaz jutalmazója; erre vigyázott ékelesen virágzó, frissen illatozó, telylessen gyümölcsöző ifúságátúl fogva való genge életében: kire nézve méltán örömmel énekli, minnyájunknak jelenti, hogy immár: *Portio mea in terra viventium.* Az én részem az élők földén.

Ennek Istenes életét fedhetetlen maga viselését tellyesen ki-tanulta, 's tudta Méltóságos Gróff Nagy Károlyi Ferencz Ur; kire nézve, mint Isaák Kebekátúl, hoízfzas szolgálatú Jákób Rákheltúl (Uri Méltóságos Gróffi Familiájára czélolván, annak végig fen-állását kívánván) kegyessen megsebesítettvén maga viselésétül, törvényes életétül, szive jobb részének, 's élete Párjának kívánta, a' mint-is igaz dolog, üdvösséges Sz. Házaszág által magához foglalta, ezen szomorú gyászos Pompáig tölemeg válásáig (elég nagy siralom, sziv-béli fájdalom) melly friges kötését, szives szövetségét, törvényessen, mert hiven, végig meg-tartotta, meg-sem változtatta.

Ez igazságossan így lévén Keresztény Lelkek, szomorúszível lévő kegyes Halgatóim, tekincsük-meg ezen Néhai Méltóságos Gróff Csáki Kristina Aszszony törvényes Házasság-béli Pállya futását, mellyet Istenessen, mivel csendessen, mint fzeléd Galamb társával, szerelmes szivü Gerlicze Párjával, majdan tizen-egy esztendeig kedvesen meg-tartott, és hiven, 's fedhetlenül el-is végzet. Vallyon ezen igaz hiveségeért méltán mondhattya-e? *Portio mea in terra viventium.* Az én részem az élők földén.

En ezt bizonyossan el-hitetem magammal ezen okokra nézve; mivel azt olvastam Jésus Sirák-Fia könyvének 25dik rész. 1. és 2dik §. (a' holot maga Lelkének vigasztalását így jelentette ki az Isten) *In tribus placitū est Spiritui meo, quae sunt probata coram Deo, & hominibus; Concordia Fratrum, & amor*
Eccles. 25. §. 1. & 2. proximatorum, & vir, & mulier bene consentientes. Három dologban tölt kedve Lelkemnek, mellyek kedvesek az Isten, 's az emberek előtt: az Attya-fiak egygyeisége, és a' felebarátok szeretete, és egy-mással jól alkudó férfiú, és aszszony állat. Az kedves, kellemetes, mindenkor dicséretes Attya-fiságos egygyeiséget, friges békefésséges szövetséget soha fel-nem bontotta; az felebaráti kegyes szeretetett, szives kegyeiséget, lelki

lelki nyereségnek, 's üdvösségnek tartotta. Ha az Sz. Házaság-béli Gerlicze Pár tárfaságát tekintem, mellyet dicfiretessen, mert igazán, szíveffen, majdan tizen-egy esztendő-kik (mondhatom rövid ideig) hiven meg-őröt; ebben annyira egygyet értet szerelmes szíve Párjával, Méltóságos Gróff Károlyi Ferencz Urral, hogy soha jó kedvét szantszándékkal meg-nem szomorította, vig szívének örömet meg-nem szomorította, kedves akarattját semmiben által nem hágtá; kinek is hívségét tekintvén, rövid summában foglalván, példáflan méltan mondhatom: hogy benne találtatott Sárának engedelmeisége; Rebekának ferénysége; Rákel lelki szépsége; Thekuitis Aszszony ékes beszéde, 's fontos okossága; igazság, 's tisztaság szerető ékes Susannának házaság-béli híres igazsága, és tisztasága, Sunamitis Elifeus Proféta kegyes Gazda-Aszszonyának irgalmas ájtatósága; Moabitis Ruthnak szelid, 's egygyűgyű tekkellatósága. Ezeket értvén, és igafságos mértékben vetvén, mondhatom nagy örömmel azon igéket, mellyeket mondott Boóz Ruth felől dicséretet tévén: *Scit enim omnis populus, qui habitat intra portas Urbis meae mulierem te esse virtutis.* Tudgya az egész nép, melly az én városom kapuján belől lakik, hogy jóságos cselekedetű Aszszony vagy. Hasonló-képpen ezen szomorú gyászos koporsóban tétetett, könny-húllatásoknak sűrű árjátúl környül vétetett e'-világból ki-múlt, az Urban boldogult Néhai Méltóságos Gróff Csáki Kristina Aszszony felől.

Rut. 3. 11.

Ha pedig valaki vizsgálja szögezett eszével, meg-tompult elméjével ő felőle ilyen ítéletet nem akar tenni, jusék eszében (ha vólt valamikor fejében) Nemzetségek Doctorának Sz. Pál Apostolnak régi intése, 's igafságos törvényre, ki régenten az Romajaknak irt Levelének 2. rész. ezen igéket irta: *Inexcusabilis es O! homo omnis, qui judicas, in quo enim judicas alterum, te ipsum condemnas, eadem enim agis, quae judicas.* Menthetetlen vagy O! minden ember, aki ítél, mert a'

Rom. 2. 13.

miben mást ítélsz magadot kárhoztatod, mert ugyan azokat cselekedsz, a' miket ítélsz. De a' ki velem egy igaz úton jár nem egyebet mondhat igazságosan, hanem: *Mulierem hanc esse virtutis*, hogy jóságos cselekedetű Afzszony volt, ezen szomorú gyászban öltözött Gróff Csáki Kristina Afzszony; mellyért-is nagy örömmel méltán az ő része az élők földén vagyon. De vallyon honnan vette eredetét, és fundamentos gyűkerét ezen örökös örömének? oktatását halljuk a' Sz. Léleknek, régenten ki-jelentett igaz mondását, mellyet így olvastam Példa-beszédek könyvének 31. dik részében:

Prov. 31.
#. 30.

Fallax gratia, & vana est pulchritudo, Mulier timens Dominum ipsa laudabitur. Csalárda' kedvesség, és hivságos a' szépség, az Urat féltő Afzszony állat az diclirtetik.

Tudom jól, hogy ez világi ékeiséggel ki ki gyakran kedves; de azt-is el-híszem, ritka a' ki nyertes, lölki örömmel, hogy légyen tellyes; mivel ehez az Isteni félelem igen szükséges, ámbar légyen valaki kedves mint Görög Ilona, ékes tekéntetű mint szép Lucretia, de Isteni félelem nélkül nincsen Lelkének semmi vigasága: kiben pedig az Isteni félelem vagyon, mindeneket meg-hallad, mint olaj az vizen mindenűt fölül jár, csekélységnek lázlik hozzája az erős kő vár; ezeket nem magamtúl mondom, hanem a' Sz. Lélektől tanultam, kiezt így bizonyittya: *Non est super timentem Dominum.* Nem halladgya-meg az Isten félőt; mint ha azt mondaná; Ámbar valaki gyönyörködgyék maga rajzatyában, dicfekedgyék mély okofságában vigasztallja magát szép Uraságában, magas tallya szivét tellyes tárházában; de: *timor Dei super omnia se superposuit.* Az Isteni félelem mindenek fölöt helhezette magát. Ezt jól ki tanulván tudta, jóságos cselekedetek kút forrásinak hittel tartotta, Isten kegyelmével holtig el-sem hadta; ezen ormozott setetes, mivel gyászós koporsóban rejtetett Néhai Méltóságos Gróff Csáki Kristina Afzszony.

Eccel. 25.
#. 12.

#. 14.

Jésus

JEsus Sirák-fia az Isten féltőkről mélységes álmélkodással így folytatta beszédét: Boldog ember, a' kinek ajándékozottat, hogy Isteni félelme legyen, a' ki azt tartja kihez hasonlítatik? Igazán meg-kell vallani; nem máshoz, hanem a' kik az élők földét ősi iószágul birják, mint az egynehányszor említett Méltóságos Uri Grófné Afzszony. Mind ezekkel együt a' t-is olvastam ugyan JEsus Sirák fia könyvének 15dik rész. 1. v. hogy: *Qui timet Dominum, faciet bona.* A' ki az Istent féli jókat cselekszik, örök üdvösséget érdemlő, Isten segítségével nevelkedő jóságos cselekedetekben gyorsan foglalatoskodik, mint ezen (szívbeli fájdalommal, zokogó ohajtásokkal környűl vétetett, sokszor említett) Méltóságos Afzszony, kinek-is örvendezik szívem sok jó cselekedetiben, fáradhatatlan nyelvem méltó dicséretében meg-vallom, hogy ez egygyik, a' ki dicséretet érdemel.

Ecclesi. 15
v. 1.

Olvastam ugyan amaz ritka bátorsággal fel-fegyverezett Judith Afzszony felől, hogy ilyen ékes dicsérettel tiszteltetett, melly örök emlékezetre fel-is jegyeztetett könyvének 8dik rész. e' képpen: *Erat hæc in omnibus famosissima, quoniam timebat Dominum valde, nec erat qui loqueretur de illa verbum malum.* Ez mindenekben igen nevezetes vala, mert igé féli vala az Urat, és nem vala a' ki gonosz ígét szóllana felőle? hanem talám csak az, a' kinek gonosz szívetűl ki rekesztetett az Isteni félelem. Hasonló-képpen mondhatom én itten-is, hogy ezen Néhai Isten féltő, az élők földében részével gyönyörködő, vég-nélkül való örömmel dicsekedő, Keresztény Méltóságos Afzszony felől; hogy mocskos nyelvét nem egyéb mozgathattya ellen mondasára, hanem ki magát el hitte, felebarátyját meg-veterte, és az Isteni félelmet soha sem kedvellette, az igaz szerezetet pedig szívébűl ki rekesztette. Kire nézve méltán örvendezve énekelheti, 's éneкли Koronás Profétának amaz Lelkét vigasztaló szavait: Az én részem az élők földén.

Judith. 8
v. 3.

Ezen

Tob. 12.
7. 8.

Ezen mondásának há bővebb világos okát nyomozom, példásan a' Sz. Írásban illyent olvastam, amaz jámborúl meg öszült törvényes életű Tobiás Könyvének 12dik rész. *Bona est oratio cum jejunio, & eleemosyna magis quam thesaurus auri recondere.* Jó az imádsága' bőjtel, és az alamisna, hogy sem az aranynak kincseit gyűjteni. Hasznossan, mert üdvösségesen egész életében buzgó ájtatos könyörgésekben, irgalmas jóságos cselekedetekben, óráit, 's napjait foglalta, 's rendelte; hogy ha kívánnjátok tudni, mi okra nézve ezeket cselekedte; el-hitetem magammal, nem egyébért, hanem hogy az élők földében lehessen örökös jussa: mivel azon ájtatóságrúl, ilyen meg-másolhatatlan igaságot tett, Istennek vigan szolgáló, hiven udvart álló Raffaél Archangyal Tobiásnak mondván: *Eleemosyna à morte liberat, & ipsa est, quae purgat peccata, & facit invenire misericordiam, & vitam aeternam.* Az alamisna meg-szabadita' haláltúl, és ő az, melly meg-tisztította a' bűnöket, és irgalmaságot, és örök életet találtat.

Ibi. 7. 9.

Örök emlékezetére, vég-nélkül való dicséretére azt olvastam ezen Isteni, 's felebaráti szeretettel tellyes Tobiásrúl, hogy midőn Salmanazár Király rabságában esett, Nemzetségével edgyűt, mivel Isteni félelemmel, és a' mint mondám igaz szív-béli szeretettel lángodozott, kedvesé tévé őtet az Isten a' Salmanazár Király színe előtt, ki-is szabadságot ada néki, hogy szabadon mehetne, a' hova kívánna, és azt cselekedné valamit akarna; ilyen szabadsága lévén, az ügye-fogyottakat gyakran látogatta, nem szinbűl, hanem szivbűl azokat vigasztalta, tehetsége szerént ruházta, 's táplálta; ezen ájtatos cselekedetitt az Sz. írás így bizonyította: *Tobias quotidie pergebat per omnem Cognationem suam, & consolabatur eos, dividebatque unicuique prout poterat de facultatibus suis.* Minden nap az ő Nemzetségéhez mégyen vala, és vigasztallya vala őket, és ösztogat vala kinek kinek a' menyile-

Tob. 1. 7.
59.

nyile lehet vala az ő marhájabul. Következendő versében bizonyította előbbi mondásomat ilyen igékkel: *Esurientes alabat, nudisque vestimenta praebebat.* Az éhezőket táplállya vala, és a' meziteleneknek ruházatokat ádd-vala. Így cselekedet ez előttünk feküvő bódog emlékezerű Néhai Méltóságos Gróff Csáki Kristina Afzszőy; eztet bizonyították fok ügye-fogyott Arváknak nevelési, azoknak mint édes Anyaigondviselési, fogyatkozott özvegyeknek segítségi, éhezőknek vendéglési. Ezek mellett tegyenek bizonyosságot Nagy-Károlyi Várofsában helyheztetett ízeplőtelen Szűz Anyának MARIANAK szerzetes Fiai, vagy ti közel, és távol lévő Seraficus Sz. Ferencz Attyánknak, velem edgyütt üdvösségesen fogadott szegénységben, ez romlandó testben élő szegény, lelki gazdagságban gyönyörködő, és egyedül ebben örvendező Fiai; vallyátok meg-itten kik legg-közelébb vattok Káplonyi Kalastromban Istennek éjjel, és nappal híven szolgáló Szerzetes Atyám-fiai, kike ezen Méltóságos Uri Háznak irgalmas szárnyai alatt üdvösségesen, mert kegyesen tápláltattok. Bizonyára ellenben nem-egyebet mondhatok; hanem mint Jób Pátriárka maga felől azt mondá, hogy: *Pater eram pauperum.* Attyok valék a' szegényeknek. Job. 29.
v. 16. Rövid summában foglalván azt mondom helyettetek: *Mater erat pauperum.* Kegyes Anyátok vala néktek szegény Szerzetes Fiainak. Egy szóval igazán mondhatom hogy: *Mamus suas aperuit inopi, & palmas suas extendit ad pauperem.* A' kezét meg nyújtotta az szűkölködőnek, és az ő terenyét ki nyújtotta a' izegényre. Ezen okokra nézve-is méltán vigan énekelheri Koronás Profétának azon szavait, melyeket ékessen zengő Hárfája mellet lelki vigasztalására éneklet, mondván: *Portio mea in terra viventium.* Az én részem az élők földén.

Ha még-egy-kevesé ajtatos életét rövideden jelentem Uri de szomorú kedves Halgatóim előtt, vélném nem lészek

C

unal-

unalmas , ugyan-is kötelefségem hozta magával , hogy el-ne halgassam ajtatos fohászkodáit , buzgó könyörgését ; mivel nem csak fül-hegygyel hallottam , hogy mind Isten házában , 's-mind Uri Palotájában gyakorta szívet fel emelte ; mind Koronás Proféta Dávid az örök esztendőket elméjében tüntette , kinek cselekedetirül fel-jedzett szavait így olvastam 76dik *psal. 76. 7.* *'Soltárában : Cogitavi dies antiquos , & annos æternos in mente habui ; & meditatus sum nocte cum corde meo , & exercitabar , & scopebam Spiritum meum.* Gondolkodtam az régi napokrúl , és az örök esztendők voltak elmémben , és elmélkedtem éjjel szivemben , és gondolkodtam , és meg főpróttam az én Lelkemet.

Azért az Főlséges Istennek kedve szerént igazságossan , és igen hasznossan , mert üdvőfégeesen alkalmaztatván virágzó életét , melly rövid , de jóságos cselekedetekkel tellyes Keresztényi Pállya-futását az örökös Koronának el-nyerésével végzet , életének huszon-kilenczedik esztendeiben , Böjt-elő havának huszon-nyolczadik napján (ez talán velünk el-mulandó) ezer , hét száz , harmincz hatodik esztendőnek óráit , 's napjait inkább szomorú , mint vig mulandóságában töltötte , kedves Párjának meszsz-idegen országában való létele miát . Ki-értis eddig való életének nem-is egyéb jutalma az élők földénel , mivel Koronás Profétát tellyes szível követte azon lelki kívánságában , mellyet nagy ohajtva jelentet 26dik 'Soltárában 4. *psal. 26. 4.* *Unam petii à Domino hanc requiram , ut inhabitem in domo Domini omnibus diebus vite mea.* Edgyet kértem az Urtúl , ismég azt kérem , hogy az Ur házában lakjam életemnek tellyes napjaiban ; mingyárt következendő verscekszejben jelentette kívánságát , mondván : Hogy lássan az Ur gyönyörűségét , és meg-látogassam az ő templomát.

Ujjonnan ezen minnyájunknak szűkséges , mivel örök-ké örvendetes kívánságában szárnyokon egekben röpdülni kívánt

vánt ezen immár egynehányszor említett Istenben Bol dogúlt Méltóságos Gróffné zokogó ohajtásokkal, amaz örökös vi gasságot kívánó Israél második Koronás Királyával Dávid Profétával az örökké való jókra ahétozván ekképpen: *Quis dabit mihi pennas sicut columbæ, & volabo, & requiescam.* Ki Psalm. 57.
v. 7. ad nékem tollakat, mint a' Galambnak, és röpülök, és meg nyukszom. A' mint-is az igazaknak szárnyaira ajtatos éle tével találván fel-röpült az igazságnak napjához, mint sze lid, és mételey-nélkül lévő Galambocska.

Ugyan ezen el-röpülése jutattya eszemben Noë Pá triárkának béréjéből ki-bocsáttott galambját, kirúl azt ol va som; hogy: *Emisit columbam, qua non est ultra reversa ad eum.* Ki bocsájtá a' galambot, melly többé viszfza nem tére ő hozzája. Ah Méltóságos Gróff Károlyi Ferencz! a' te ked ves szeléd Galambocskád is Méltóságos Gróff Csáki Kristina, immár Uri Palotádból véletlenül, még pedig ah fájdalom! távúl, 's idegen országba létedbe ki röpült, de jaj szived ú jabb keserves fájdalomnak áradási! többé már ő hozzád viszfza nem-tér, többé soha vele nem nyájaskodol: mert az élők földében kívánt részét el-nyervén e'-világnak veszedelmes pusztájában többé szarándokoskodni nem kíván.

Immár tehát viszfza tért a' Léleka' hoz, a' ki őtet ad ta: azért nem kívánom sokáig szomou Halgatoimat csekély beszédemmel tartóztatnom; mivel ezer szónak egy a' vége: tudom, hogy a' sirban tétetik meg-hidegült teste ezen Méltó ságos Gróffnének, de a' mint Jób Pátriárka szólott; ottan-is vigyáz Lelke az örökké való örömbe: *Ad sepulchra ducetur* (test szerént) *& in congerie mortuorum vigilabit* (Lélek szerént) Job. 21.
v. 22. a koporsóba vitetik, és a' halottak rakásában vigyáz. Vi gyázván, 's vigadván az élők földében, reánk-is tekintvén, bő áldásokat kíván néktek általam szólván, ezen Néhai Méltóságos Gróff Csáki Kristina Afzfzöy.

Leg-elsőben-is nagy alázatossággal, szomorú orczá-

Job. 7. *.
22.

val reád tekintek, mindenekrűl bocsánatot kérek édes Attyám helyet való kedves Urá Atyám Méltóságos Gróff Károlyi Sándor, Koronás Királyunknak Romai Császárnak érdemes belső titkos Tanácsfő, edgyik Fő-hadi Vezére, és Generálissa, megvallom ezen Uri-rendek előtt, igazán mondhatom, hogy elégedő-képpé meg-nem hálálhatom sok rend-béli kegyes Uri Gráciáidat, édes Atyai vigasztalásidat; mellyekért az egeknek Uram mindenek Alkútója, ez Néhai Nemes Magyar Hazánknek éltesé Istápjának, te jelen-létedbē az ő ellenségi legyenek rettegésbē 's olly veszedelembē, mint Gedeon idejében; ki midőn mint Márs harczolásra, győzhetetlen Hercules bátor viaskodásra, az gonosz ellenkező Mádiániták ellen támadott, bátran fegyvert fogott, Isten segítségével, kevés vitézivel, a' mint jelentia 'Sz. irás, hogy: *Immisit Dominus gladium in omnibus castris, & multā se cede truncabant.* Az Ur fegyvert bocsájta az egész táborba, és vágván őlik vala egymált. Így szerencsétlenül, sokáig éltesen, hogy le neff rettentőjők, 's meg-szégyenítőjők édes Nemes Hazánk eskütt ellenséginek. E'-mellett Abrahám áldását terjeszse Isten reád, kit meg-kedvelvén, kegyessen reá tekintvén, bővséges áldással, öröndetes-ajándékkal ilyen igirettekkel vigasztalt, mondván: *Benedicam tibi, & multiplicabo semen tuum sicut stellas Caeli, & velut arenam, quæ est in littore maris, possidebitque semen tuum portas inimicorum suorum.* Meg-áldalak téged, és meg-sokasítom magadat, mint az égnek csillagit, és mint a' fővenyt, melly az tenger partján vagyon, birni fogja a' te magod az ő ellenségi kapuit. Így sokasítsa meg-Méltóságos Uri Magzatidat, és Onokáidat; legyen mindezeknek végig fenn-állások, ez föld kerek ségen széles birodalmok, az élők földében örökké lakások.

Gen. 22.
* 17.

Másodszor sziv-béli fájdalommal, zokogó ohajtásokkal általam vég-búcsúját vészí nagy-alázatos engedelem kéréssel szerelmes kedves hitve 's-Társátúl, Méltóságos Gróff Nagy

Nagy-Károlyi Ferencz Urtúl, kitül immár meg-vált, mint kefergő Gerlicze párjátúl, mint halandó életében kegyes vigasztalójátúl; kiknekegyben vala szivek enyvezve, mint amaz kegyes szívű Jónatás-é Dávid szívével, vagy mondgyá inkább a' mint a' Sz. irás felőlők jelenti, Királyok 1. könyv. 18dik rész. ugyan 1. §. *Anima Jonathæ conglutinata est animæ David, & dilexit eum Jonathas quasi animam suam.* A' Jónatás 1. Reg. 18. 7. 1. Lelke egybe forrada a' Dávid Lelkével, és szerette őtett Jónatás mint a' maga lelkét. Ah jól tudod Méltóságos Gróff Károlyi Ferencz szívem vidámsága, életemnek párja, hogy én-is tégedet igazán szerettelek, 's-holtig kedveltelek: hanem mivel meg-kellert válnom rövideden szóllok, és az Mennyei Főlségtől testi, 's-lelki áldásokat kegyes, és ájtatos szível én néked kívánok; bővelkedgyél azon áldással, mellyel Isaák Jákóbot örvendeztetni kívanta, szív-béli fohászkodással mondván: *Deus autem Omnipotens benedicat tibi, & crescere te faciat, atque multiplicet, ut sis in turbas populorum.* A' Mindenható Isten pedig áldgyon meg-téged, és nevellyen, és fokasítcion meg-téged, hogy légy népek seregje. Magasztaltatásál fell mint amaz bátor szívű Jónathás Makabæus, kit-is Sándor Király, halván vitézségét, diadalmas fegyverkezését, a' mint az Sz. irás jelenti: *Magnificavit eum Rex, & scripsit eum inter primos amicos, & posuit eum Ducem, & participem principatus.* 1. Mach. 16. 7. 5. Hogy fel-magasztalá őtet a' Király, és be-irá őtet az ő Fő-baráti közzé, és Hadnadgyá tévé őtet, és részefsé a' Fejedelemségbe. Ohajtva kívánom, hogy érhes-sed, és el-nyerhes-sed édes Hazánkban az ő Vezérséget, és Fejedelemséget; és valamint Jónatás fel-magasztaltatott, a' mint a' következő versfecske azon részében jelenti: *Reversus est Jonathas in Jerusalem cum pace, & letitia.* Visz-sza tére Jónathás Jerusalembé békeséggel, és örömmel? ugy te-is midőn a' test, mint a' por, a' honnan lett a' földbe tér: nagy vigasfással térjen visz-sza lelked a' Mennyei Jerusalembé, az

örök békeségbe , lehetsünk ottan-is vég-nélkül való Isteni szeretettben.

Harmadszor Édes Anyai köteletségem , igaz szív-béli szeretetem nem enged halgatnom , hanem szűkség-képpen kellek szóllanom hozzátok , igaz szeretetemet ki-nyilatkoztatnom szerelmes Rájzatim, Méltóságos Nagy Károlyi Gróff Uri Háznak nevendék Plántácskái, gyönyörködtető kedves virágocskái; ékeessen ki nyílt Liliom ízálai, Anna, Eva, Borbála, Sz. Antal esedezése, 's-Isten kegyelme által nevelkedő Antal Gróff Ur-fi szívem vigasztásgai. Jéhus-Sirák fia szavaival szóllok hozzátok, halgassatok engem Sz. gyümölcsök, és mint a' vizek folyái mellett plántáltatott rósa gyümölcsözetek, mint Libanusnak gyönyörűséges illatotok legyen:

*Ecel. 39.
v. 19.* *Florete flores quasi Lilium, & date odorem, & frondete in gratiam, & collaudate canticum, & benedicite Dominum in operibus suis.* Virágozzatok virágok mint a' liliom, és illatozzatok, és ágazzatok kedvesen, és dicsérjétek énekkel, és áldgyátok az Urat az ő cselekedetiben, magasztaljátok Sz. Nevét egész életetekb; egy-szóval szerelmes kisedim, szokott irgalmasfága szerént a Fölséges Isten a' ti édes Atyátok-ért terjeszszé azon áldását, mellyet Isaákra édes Attyá-ért Abrahám Pátriárká ért; kinek: *Benedictionem omnium gentium dedit illi Dominus.* Minden Nemzetségek áldását néki adta az Ur; úgy ti reátok-is terjesztvén, dicsőfőségére nevellyen, szerencsélien élteffen.

Negyedszer. Nem-is kellenék nékem hosszúas beszéddel szomoritanom, ez szív-béli fájdalomnak homályos gyászszában borított napon, jelen-lévő Uri Halgatómat; de mivel nem hozta a' Nemes Vér magával, hogya' m-ly Méltóságos Gróff Uri Háztúl vér szerént eredetért vette, illy hosszú útra indulván meg-válását ne-jelencse. A' mint-is rövid summában foglalván az élők földében mint örökös részében vigadozó Néhai Méltóságos Gróff Csáki Kristina Aszfzony Istén-

Istennek parancsolattya szerént nevelt drága gyümölcse édes Atyái, 's-Anyai dajkálkodását, Istenes oktatását Méltóságos Gróff Uri Familiának, minden rendben, közel, és távol lévő szerelmes Atya-fiaknak köszönettel, 's-igaz szívvvel kívánnya, hogy az Jákob Istene: küldgyön néktek segétség az Sz. helybül, és Sionbül oltalmazzon-meg-tikteket, cselekedgyék veletek szívetek szerént, és minden tanácsfotokat erősítse meg-ez földön, nyerjetez örökös hirt, 's-nevet, és mivel ez életben igaz Keresztényi okossággal vadtok ez vitézkedő egyedül üdvözülendő Anya-szent-egyházban (mint engemet) sokakat neveltetek, oktattatok: mint a' csillagok örökkön örökké úgy fényeskedgyetek, és örökké éllyetek.

Ötödször Méltóságos Gróff Nagy-Károlyi Uri Házhoz tartozandó, minden Státusokban Uralkodó Méltóságoknak kegyes szívi, 's-Uri Atya-fiaknak mind Erdélyben, 's-mind Magyar Hazánkban, hogy ne szomoricsam gyászos Pompámon bándokó, keferőségnek dagályos habjai között zokogó szíveket, csekély tehetségemnek foglalatoskodásával, és hofzszas búcsúzásával rövideden általam vég-búcsúját véfszi fokrend-béli igaz Atya-fiságos szeretetez szíves aláza-rossággal köszöni, bővségeffen Istennek azon áldásában részfellekké kívánnya lenni, melyet nagy ájtatos szível kívánt vala Ráges Várofsában lakozó Gabélus Ifiú Tobiásnak, és az ő kedves élete Párjának Saarának, mondván: *Videatis filios vestros, & filios filiorum vestrorum, usque in tertiam & quartam generationem, & sit semen vestrum benedictum à Deo Israël, qui regnat in sæcula sæculorum.* Láfsátok Fiajtokat, és fiajtoknak fiait harmad és negyed izig, és meg-áldattassék a' timagotok az Israél Istenétül, ki országol örökkön örökké: így áldgyon meg-tikteket az Főlséges Isten, örökké-is élteffen.

Utólszor lehetetlen el-halगतnóm, hogy ezen Uri Méltóságos Nagyságos, Tekéntetes, Nemes, Nemzetes, Vitézlő, ezen végső Pompájára az élők földében vigadozó Néhai

Tob. 9.
v. 17.

hai Méltóságos Gróff Csáki Kristina Aszszóy hideg tetemének el-takarítására egybe-gyűlt Uri rendeknek kegyeliségekért kö-teleltségem ízerént minden-jókát ne-kivánniak, k ket az E-gek hatmattyával, és a' földnek szírával áldgjon-meg az I-sten; és a' Nemzetségek Doctorával szólván, ki a' Philippi-eket meg-áldván, így-irt: *Gratia vobis, & pax à Deo, Patre nostro, & Domino JESU Christo.* Kegyelem néktek, és békes-ség az Istentől a' mi Atyánktul, és az Ur JESUS Kristustól. Légyen ti-néktek-is, hogy az igazak halálával hallgjon-meg Lelketek.

Philipp. 1.
* 2.

Nékem immár úgy tetszik Nagy-Károlyi Méltóságos Gróff Károlyi Ferencz Ur, hogy ama maga szerelmes Sárájá-nak halálán kesergő hideg tetemének el-takarításán gödölko-dó sok Nemzetségek Attyával Abrahám Pát-iárával reám szerzetes At-ám-fiaival edgyütt fűgefztetted szomorú orcá-dat, kesergő szivedet, könyvező szemeidet (meg-vallom, nagy alázatossággal) érdemetlen szolgácskáidra, Istent dicsérő szer-zetes Fiaidra mondván: *Date mibi jus sepulchri vobiscum, ut sepeliám mortuum meum.* Adgyatok nékem temető helyre-va-ló igasfágot köztetek, hogy el-temessem halottamat. Ezen szavaidra mondgym inkább, parancsolatodra; azt felellyűk Hét Fiaival mondván, 's-alázatosfan kérvén: *Audi nos Domine Princeps Dei es apud nos, in electis sepulchris nostris sepeli mortuum tuum, nullusquē te prohibere poterit quin in monumento sepeli-as mortuum tuum.* Halgas meg-minket Uram, Isten Fejdel-me vagy közöttünk, a' válogatott temető helyeinkben tem-essed halottadat, és fenki téged el-nem tilthat, hogy ko-porsójában ne-temessed halottadat. Illik, hogy ezen kegyes Anya Lelki Fiaival, kiket életében, 's-életekben táplált, hol-ta után-is vélek edgyütt nyúgodgyék: hogy szerzetes Fiaival a' mid naz Angyal fuallására, végső trombita harsogásra fel-kelletik kelni, ezen testben öltözni (a' mint immár Lelke az élők földében vagyon, úgy testestől lelkestől örökké vi-

Gen. 23.
* 4.

gaden. A' halottak lelkei a' földön vannak, és a' földön vannak a' halottak lelkei. A' halottak lelkei a' földön vannak, és a' földön vannak a' halottak lelkei. A' halottak lelkei a' földön vannak, és a' földön vannak a' halottak lelkei.